

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 k.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 » 50 »

Helyben na. noz. nardva:

Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 » 50 »

NAGYVÁRAD, április 20.

Magyar diákok kongresszusa.

Rokonszenvenvel üdvözljük és hagyományos magyar vendégszeretettel fogadjuk hazai felsőbb iskoláink megbízottjait, akik az ötödik országos diák kongresszus megtartása végett ma városunkba özönlenek.

A magyar ifjuság képviselői ők, annak a magyar ifjuságnak, amelynek a kezébe van letéve nemzetünk jövője. S ha általában elmondhatjuk, hogy az ifjuság hatalmas tényező egy nemzet életében, úgy ez sokkal inkább áll a magyar ifjuságról, mert erre még egy nagy feladat vár: *A magyar faj konszolidálása és a magyar nemzeti állam kiépítése*, amelyet épülőfélben hagytak apáink hibájukból, vagy inkább tán halvézükből.

S midőn ennek a nagy feladatnak a tudatában, a magyar felsőbb tanintézeteknek ifjusága kezét kézbe téve szervezkedik, összpontosítja fizikai és szellemi erejét, hogy így egyesülve és megerősödve bocsássa azt e szent és nemes cél szolgálatában, akkor csak egy szívet és lélekkel mondhatjuk:

»Dicső a ezél, amelyért szívetek dobog! . . .«

*

Ne bántsá senki ezt a magyar ifjuságot!

A nemzet nagy lantosának sincs igaza, midőn ezt az ostorozó kérdést intézi hozzátok:

» — — — virág vagy-e te, hazám ifjusága? . . .«

Nem egyedül ő a hibás esetleges hibáért, hanem a kor, amelyben élünk.

Azt mondjátok, hogy *vallástalan*, igen annyiban, amennyiben ilyen a korszellem! Hogy *felületes* mit tehet róla, ha ilyen a túlterhelő tanítás és nevelés következménye?! . . . Hogy blazirt, de hiszen nem a levegőbe van-e ez?! . . .

Azután van ennek a magyar ifjuságnak minden hibáit ellensúlyozó nagy erénye is: az, hogy *fanatikusan szereti a hazáját*. Mindig helyt állott, ha hívta a haza. Mohácsnál legelől rohant Szulejman ágyuinak torkába a pécsi egyetem polgársága, s el is estek mind a háromezren. Márczius idusán is a magyar ifjuság volt előharczósa a szabadság szent eszméjének. Odahagyta az iskola falait, szemére húzta »vörös sipkáját« és neki ment az égháborunak. És megbámulta a félvilág amit tett. Elnevezte őket »titánoknak, félisteneknek«, miként Tóth Kálmán írja:

»Csudálatos ifjusereg,
Mely nem tudni hogyan támadt?
Napok születtek s mégis mintha
Szülte volna három század!

Most rohannak . . . pusztító tűz
A fele már ki van dőlve, —
Most elnyeli a füstfelleg
Meghaltak tán? — nem; ott mennek!
Ott hallatszik, hogy előre! . . .«

*

Ennek a magyar ifjuságnak küldöttei jönnek ma városunkban, hogy tovább folytassák a tavalyi kecskeméti kongresszus abban hagyott munkálatait.

Helyes gondolat volt gyűlésüknek helyül városunkat, ennek a nemzetiségek lakta vidéknek gócpontját választani.

Eddigi munkálkodásukat is szép siker koronázta már. A budapesti »mensa aca-

demicát« ez az országos deák szövetség teremtette meg, amely eddig 70,661 forint alaptőkével rendelkezik és 5140 forintnyi évi jövedelmével száz és száz szegény sorsu ifjunak teszi lehetségessé felsőbb kiképzését.

De ezáltal is még sok munka vár rájuk! Alapszabályaik még nincsenek, mert azokat ismételve visszavetette a vallás- és közoktatásügyi miniszter; sőt még azzal sem jöttek tisztába, hogy szövetségüket testületileg, vagy egyesületileg — tanintézetek szerint — szervezzék-e.

Ezenkívül úgy halljuk több helyes és életre való indítványt szándékoznak szönyegre hozni. Így azt, hogy az 1900-ik évben, mint mely a kereszténység államvallásu tételének és Szent István magyar király megkoronáztatásának kilencz századik évfordulója, a magyar diák szövetség a gerlachfalvi csúcson, hazánk e legmagasabb hegycsúcsán, ötezer forint költséggel egy kettős keresztet állíttasson fel. Azután megakarják nálunk is honosítani az »University Extension«-okat, vagyis a deák vándorgyűléseket. E végből a budapesti egyetemi polgárok kebeléből bizottságot szerveznek, amelynek feladata leendő a magyar haza történelmi nevezetességű helyeire elzarándokolni és ott a helyszínen, vagy annak közelében, kiküldöttei által népszerű előadásokat rendezni. Felakarják továbbá szólítani a törvényhatóságokat, hogy szegényebb sorsu szülőtteik javára a budapesti deák asztalnál tegyenek alapítványokat . . .

Ennyi sok munka nagy megfontolást és körültekintést igényel. Tegyenek azért

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Az álhaj.

Írta: Jobb Hugó.

— Akárhogy vélekedtek is, én sohasem túrném azt, hogy nőm álhaját viseljen. A társaság azonban nem akart belenyugodni e kijelentésbe.

— Doktor ur! Ha elitéled ezt a nőt, ki ez uton segít a természet mostohaságán, mivel mented őcsédet, kinek műfogai vannak, s atyádat ki parókat hord? — mondá egy fiatalúr.

— Az más természetű dolog. Nekik szükségük van ezekre a manókra, főképp egészségi okok teszik kívánatosá. Őcsém nem vehetett magához huseledet, s így kellett volna téve az éhhalálnak. Műfogakat tétetett s így meg lőn mentve. Ebből látható, hogy vannak esetek, midőn a szükségesség egész mesterséggel lép fel, s ily esetben el kell tekinteni a kicsinyes szempontoktól.

— S atyánk parókája? okvetetlenkedett egy életvidor leányka.

Az orvos ingerült tekintettel válaszolt.

— Nos! doktor ur ön hallgat? — faggatta Mariska.

— Rögtön megfelelek erre a kérdésre is. Atyám folyton gyengélkedett. Rheuma, főfájás, fülzugas kizozták. Elkövettem minden lehetőt, hogy fájalmaitól megszabadítsam vagy azokat

legalább enyhítem. Végre parókaival tettem kísérletet. Az eredmény felülmulta várakozásomat. Tehát ismét egészségi ok. Megelégszik nagysád válaszzommal.

— Nem egészen. Ön csak a férfiakat tudja menteni. De, mint orvosnak tudnia kell, hogy egy nő is juthat hasonló helyzetbe.

— Ezt nem is vonom kétségbe. Ha egy nőnek kihull a haja, úgy feltétlenül megengedem az álhaj viselését.

— Ha, ha, ha! Ön kegyesen megengedi. Csakhogy nem fogunk ám dr. Várihoz folyamodni. Látja, tisztelt uram, a nők közül sokan hordnak álhaját. Kifésült hajukból készíttetnek egy hajfonatot. Ebben nem találok semmi mérőni valót. Hátha én is azok közé tartozom — szólt Mariska gunyolódva.

— Ugy?! Most már értem, hogy e dologban miért állunk hadilábon. Ez tehát olyan ösztönszerű ellenségeskedés!

— Köszönöm — replikázott Mariska — ön, nagyon kedves. Azt akarja tehát mondani, hogy ez ellenségeskedés körülbelül olyan, mint kutya és macska között?

— Különböznél nagysádot nem lehet arról vádolni, hogy nem volna tulószinte, — szólt az orvos kissé ingerülten.

— Ugyan, ugyan! hagyjuk ezt. Beszéljünk másról. Hisz nap nap után annyi szenzációt hoznak a lapok, hogy ezekről beszélhetünk anélkül, hogy perlekedni kellene.

Ezt Giza az orvos huga mondotta, ki attól tartott, hogy ez ingerkedés nagyobb bajt

okozhatna az ő orvos bátyja s annak jegyese, Mariska között.

— Igazad van — szólt az orvos egészen felindulva. — Ugy-e Mariskám kegyednek nincs álhaja? Nem, nem! Az én aranyos jegyeseim szépségének nincs szüksége ily fogásokra.

— Talán meg akar győződni?

— Oh nem! . . . De mégis, mégis . . . ha kegyes volna . . . itt hugom jelenlétében.

Mariska elpirult. Félt, hogy titka kiderül. Kérő pillantást vetett Gizára, mely azt jelentette: szabadíts ki zavaromból; mert, ha Gyula megtudja, hogy álhajam van, vége közöttünk mindennek.

Giza a helyzet magaslatára emelkedett. Boszusan odaveté bátyjának.

— Te udvariatlan, te vakmerő!

— Bocsánat, édes Mariskám, nem úgy értettem, nem akartam sérteni. Bocsánat!

Oly őszintén, bánatosan, kedvesen mondotta e szavakat, hogy jegyeseinek arcán megjelent egy boldog mosoly, mely azt bizonyította, hogy szent köztük a béke.

— Mariska! ezt rosszul tetted, — szólt Giza. Ha oly hamarosan megbékülsz, nem fogod kigyógyítani rossz szokásaidból. Tudod, ezerszer ígérte már meg, hogy nem kizoz féltékenységével, s vajjon megtartotta-e szavát? De magadra vess, te vagy oka, mert megbocsátsz neki annyiszor, hányszor uraságának eszébe jutt bocsánatot kérni. Azt hiszem, többre mentél volna Buziásival, mint evvel a tudós, daczos, bizalmatlan orvossal.

eleve fere minden kicsinyes pártoskodást és egyedül az úgyszeretet által vezetessék magukat munkálkodásukban.

Ne feledjék, hiszen nemzetünk történelmének minden egyes lapjáról leolvashatják, hogy az összetartás és egyetértés a kis dolgokból is nagyot teremt, ellenben a visszavonás, egyenletlenkedés és személyeskedés a nagy dolgokat is szétrombolja!

Tanácskozásukban lebegjen szüntelenül szemek előtt fővédnökünknek: Nagyváradi agg bibornokának szelleme és tanulják meg tőle a munkaszeretetet, erős akaratot, istenfélelmet és fanatikus hazaszeretetet! . . .

Kongresszusukat — mint a programból látjuk — »Veni sanctével« kezdik és azért munkálkodásukon rajta is lesz a Szentlélek Istennek az áldása! . . .

Dr. Schlauch Lőrincz bibornok jubileuma.

— Előkészületek az ünnepélyre. —

Város és megye szerte serényen buzgókodnak, hogy minél nagyobb fényvel üljék meg a várad egyházmegye fejének: dr. Schlauch Lőrincz bibornoknak félszázados áldozári jubileumát.

A vidékről, az egyházmegyéből már is sok küldöttséget jelentettek be, s még folyton szaporodik a tisztelgők sokasága.

A hírlapírók tisztelgése.

Legutóbb a vidéki hírlapírók szövetségének nagyváradi kerületi bizottsága határozta el, hogy testületileg üdvözli az egyházfejedelmet a jubileum alkalmából. A küldöttséget Lovassy Andor elnök vezeti. A bibornok tudvalevőleg alapító tagja V. H. Sz.-nek.

A munkás betegsegélyző egyesület a fáklászenénél.

A nagyváradi munkás betegsegélyző egyesület hétfőn tartott közgyűlésén nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy részt vesznek a jubileumi ünnepségekben.

Muntyán János elnök feleltette, hogy dr. Schlauch Lőrincz bőkezű jótékonyágát évek óta élvezzi az egyesület, (Éljenzés) már eddig is nagy összegre ruga a bibornok adománya az egyesületnek. Indítványozza, hogy május 2-án délután 5 rakor minél többen gyűljenek össze az egyesület előtt s onnét jelvényekkel ellátva odavonulnak a hol fáklásmenethez a fáklákat szétosztják. Vigyenek fáklákat a püspöki palota elé (Zajos, hosszas éljenzés.)

Az indítványt lelkesedéssel elfogadták.

A polgárság részéről rendezendő fáklásmenetnél dr. Márkus László jeles fiatal ügyvéd fogja a bibornokot üdvözölni.

A végrehajtó bizottság értekezlete.

Egyébként az egész ünnepség rendezésére Mezey Mihály elnöke alatt serényen buzgókodik a 25 tagból álló szűkebb végrehajtó bizottság, a melynek tagjai a következők:

Belezay Antal, Bertsey György, Beczkai Lajos, Bozók Béla, Busch Dávid, Diósy Soma, Guttmann József, Halász Lajos, Hegedüs Géza, Hollósy Jenő, Hoványi Géza, Jankó Antal, Jankovits János, Justh Károly, Láng József, Márkus László, Némethy Ferencz, Örley Dénes, Ragány János, Recht Ignác, Réz Mihály, Stark Gyula, Vaday József, Vidosits Gyula, Weingartner Andor.

A végrehajtó bizottság 5 órakor értekezletet tart a »Polgári kör« helyiségében, a melyre mi is felhívjuk az illetők figyelme.

A kath kör ünnepélye.

A kath. kör elhatározta, hogy a jubiláns egyházfejedelmet a kör védnökét május h-én testületileg fogja üdvözölni. Ezenkívül a jubileumot május 2-át követő héten nagyobb szabású ünnepélyt rendez, a melyet a jubileum programjába május 2-ára nem lehet észszerűen elhelyezni. Lesz d. e. 11 órakor egy matiné, a melynek a programját már összeállították; — délután pedig az ünnepélyes közgyűlést tartják meg.

A törvényhatóságok deputációja.

Nagyváradi város és Bihar megye küldöttségei szintén május hó 1-én fognak tisztelni.

A vármegye küldöttségét Beóthy László főispán fogja vezetni.

A város küldöttségének a vezetésére nézve még nem állapodtak meg; ma fognak határozni, hogy ki fogja a törvényhatóság és a polgárság küldöttségeit vezetni.

Gyulán is mozgalom indult meg, hogy a róm. kath hitközségen kívül, mely lélekszámát tekintve Nagyvárad után a legnépesebb egyháza a nagyváradi egyházmegyének, Gyula városa, is küldöttséggel járuljon a nagyünnepély főpap elé, hogy hódoló tiszteletének méltó kifejezést adjon. A város képviseltetni fogja magát tisztelgő küldöttséggel melyben Gyula városa képviselői közül hitfelekezeti különbség nélkül számosan fognak résztvenni.

M. D. Sz. kongresszusa.

Végre itt van a várva-várt nap, melyre a nagyváradi jogászfűjség oly lázas tevékenységgel készült, hogy minél impozánsabban fogadhassa vendégeit: Magyarország ifjúságát. Az egész ünnepély programja a legapróbb pontosságig meg van állapítva, össze van állítva, úgy, hogy az ünnepély most már — mint egy pontosan összeállított óramű — minden fennakadás nélkül lejárhat.

Itt közöljük a négy nap programját külön-külön:

A kongresszus védnöke: Dr. Schlauch Lőrincz.

Diszelnökei: Dr. Beóthy László és Dr. Bozóky Alajos.

M. D. Sz. elnöke: Sebesi J. Miklós.

M. D. Sz. nagyváradi osztályelnök: Örley Dénes.

Programm:

I. n a p.

21. apr. érkezés délből 11 órakor Kolozsvárról a kolozsvári »Egyetemi kör« küldöttei, kik Szt. László király, mint Erdély védszentjének szobrát megkoszorúzzák, d. u. 4 és 7 órakor érkezés Pestről és az ország más akadémiáiból. Délután fél 6-kor előértekezlet az akadémián és a jelvények szétosztása, melyeket Nagyváradi hölgyei voltak szívesek kihimezni. Este fél 9-kor ismerkedési estély a Zöldfa nagyszobában.

II. n a p.

22. apr. Fél 10 órakor mise a prem. templomban, melyen Dr. Schlauch Lőrincz O Eminenciája pontifikál. Utána diszgyűlés a

— Ki légyen ez a Buziási? — kérdé Gyula oly hangon, melynek közömbösnek kellett volna lennie, de kiérett belőle az erőltettség.

— Ugyan, nem tudnád? felelé Gizella, — annyiszor beszéltünk már róla . . . Nem?! . . . Hát megmondom. Buziási egy csinos fiatal ember, művelt, előzékeny, finom; fia egy gazdag bankárnak. Szóval nagyon illenek Mariskához

— S meg kérte Mariska kezét?

— A hogy veszik, édes bátyám.

— Furesa válasz!

— Hát tudod, meg is kérte nem is.

— Ez még furesább!

— No megmondóm! Buziási nagyon érdeklődött Mariska iránt. De idejekorán értésére adódott, hogy ne is fáradjon, mert hasztalan tenné.

— És azután? — szólt Gyula izgatottan.

— Nincs tovább! Ha ép óhajtod személyesen is meggyőződhetél, hogy mily pompás, fiatal ember,

— Nem vagyok kíváncsi.

— Pedig ajánlom, ismerkedjél meg vele, annál is inkább, mert, ha Mariskával megrakjatos fészketeket, veletek szemben fog lakni.

— Köszönöm, köszönöm — dűnyögte Gyula. S ezzel vette kalapját, köszönt távozott. Sietett betegeihez.

Gizella megölelte barátját.

— Édesem — mondá — boldognak szeretnélek tudni. Ehhez azonban szükséges volna, hogy Gyula lemondjon rögeszméiről. Mit tenné vajjon, ha megtudná, hogy álhajad van?

Dr. Vári hitvesének és hivatásának élt.

Boldogsága nem volt teljes, mert nem tudta leküzdeni ördögi féltékenységét.

Neje születésnapját ülték. Megújították az oltárnál tett hűség esküt.

Vári betegek látogatására sietett. Nejének megígérte, hogy tíz órára haza tér, akkor majd mindketten elmennek templomba. Hálát adnak a jó Istennek boldogságukért és könnyörögnek majd, hogy atyai jóságát a jövőben sem vonja meg tőlük.

Gyula utjára indult. Mariska pedig öltözésébe ment.

De Gyula nem tette meg körutját.

Amint kilép az utcára, legnagyobb bosszúságára ott látja Buziásit. Egy kis fiúval ott beszélt, ki csokrot és névjegyet tartott kezében. Buziási többször mutatott az orvos lakására. A fiúcska bólintott fejével s szaladt a jelzett házba.

Gyulát a féltékenységen mindenféle gondolatokra ragadta. Természetesen biztosra vette, hogy neje lelépett az erény utjáról; hogy Buziási tönkre tette családi boldogságát . . . Nem is lehet másképp. Buziási miért kedveskedik nejeinek csokorral? . . .

A fia után sietett. Vajjon neje szívesen fogadja-e a meglelékezést? . . . Érezteini fogja Mariskával, a hütlennel, a kigyóval, megvetését . . . Berohan neje öltözésébe. Mariska elpirul, s valamit rejtegetett a fogason függő felöltőbe.

— Hazajöttél már Gyulám? Igazán nem vártalak még.

— Meghiszem. Talán zavarom, asszonyom!

— De Gyula! . . . Betegeid talán megragítottak, s most rajtam töltöd ki boszudat? Ezt nem vártam tőled . . . Nézd, mily kedves virágok! Az ajándékozó ismeretlen akart maradni, de a küldőncz ügyetlenségében elárulta. Ugyanis névjegyére felírta czimemet, s a kis fiu átadta a névjegyet. Mit gondolsz, ki küldi?

— Mit tudom én . . . Alkalmasint valami régi széptevőd . . . Ha nem csalódom, Buziási . . .

— Gyula! Miért vagy ily kegyetlen?

— Láttam, hogy ő igazította ide a kis fiut . . . Valamit dugdostál, mikor beléptem . . . Talán az ő levele . . . Hütelen, azonnal add elő! . . .

— Ott van a felöltőmben.

Miként a tigris zsákmányára, úgy vetette magát a felöltőre . . . Nini! . . . Ez nem levél. . . Annál jobb . . . valami ajándék . . . Végre előkerül — Nejének álhaja volt.

— Bocsáss meg — szólt Mariska siró hangon, — tudtam, nagy ellenszenvvel vagy az álhaj iránt; titkoltam előtted.

— De a csokor? — ordítá Gyula.

— Hugod, Gizella, küldi. A fiu nem tudta lakásunkat. Buziási talán megmutatta neki s te ezért gyanusítottál.

— Kedves Mariskám! Nem leszek már féltékeny. Miért titkoltad, hogy álhajad van?

— Bocsáss meg, Gyulám!

Egymás karjaiba borultak.

főgy. termében, melyen üdvözlő beszédeket mondanak: Dr. Schlauch Lőrincz Ö Eminentia, Dr. Bozóky Alajos és Örley Dénes. A gyűlést ünnepélyesen megnyitja: Sebesi J. Miklós. D. u. közgyűlés 2 órakor az akadémia termében. Este fél 9-kor bankett a város tisztelőire.

A közgyűlésekre a közönséget szívesen látja az M. D. Sz. elnöksége.

III. nap.

23. ápr. D. e. gyűlés az akadémia termében 8—12 óráig, d. n. fél 3-kor athleta verseny, 5 órakor vivó akadémia a Zöldfa termében. A versenyen itt lesz a Magyar athletikai club vivómestere: Italo Santelli, a híresebb amatőrök közül pedig: Mészáros, Porteleky, Tasnády, Kerekrety, Erney, Ditzger, a club titkára Stankovics Szilárd ma érkezik le városunkba. A verseny igen érdekesnek ígérkezik, minthogy az Váradon ritkaság számba megy. Este az M. D. Sz. tánczestélye a Csarnok termében.

IV. nap.

24. ápr. D. e. 10 órakor gyűlés a jogakadémia termében. 11 órakor matinee a Csarnokban. Programja a következő:

Műsor: 1. Megnyitó beszéd, tartja Puskás L. Béla a vigalmi bizottság elnöke. 2. Áld meg Isten, áld meg a hont... éneklő a városi dalárda. 3. Szavaltat, tartja Ábrányi Emil. 4. Opera rész, éneklő az arad-nagyvárad színtársulat egy nő tagja. 5. Költemények, irta és felolvassa Szabolcska Mihály. 6. Magyar népdalok, éneklő az arad-nagyvárad színtársulat egy férfi tagja. 7. Felolvasás, tartja Lovassy Andor. 8. Szózat, éneklő a városi dalárda.

D. u. az akadémia bankettje a Csarnokban fél 3-kor, melyre a város közönsége tisztelettel meghívatik. Egy teríték 3 frt. — Este 6-kor zárógyűlés.

A közgyűlés programja a következő:

1. Jegyzők és jegyzőkönyvvezetők felkérése.
2. Igazoló bizottság jelentése.
3. Száva Gábor központi elnök előterjesztése a napirendről.
4. Jelentés a múlt évi kongresszus jegyzőkönyvéről. Előterjeszti Ortman Albert.
5. Jelentés a budapesti mensa akadémiáról. Előadja Lenkei Géza.
6. Diákalmannach. Előadja: a nagyvárad osztály megbízottja.
7. Diákkonzulatus. Előadja Rajcsányi Gyula.
8. Athletika. Előadja: Zachár Gyula.
9. Egyetemi Lapok. Előadja: Józsa Gyula.
10. Diákkotthon. Előadja: Nyári Béla.
11. Diákegyesületi élet. Előadja: Gergely György.
12. University extension. Előadja a nagyvárad osztály megbízottja.
13. Diákigazolvány. Előadja: Gessler Jenő.
14. Alapszabályügy: a) jelentés, b) testületi alapszabály kidolgozási alapszabály-tervezet. Előadják: Vrenner Miklós és Herczeg Béla.
15. Turista ügy. Előadja: Iruskovszky Gyula.
16. A kongresszus látogatásának megkönynyítése: Előadja: Fél Boldizsár.

Mindenféle ért-süléssel ezenkívül a kongresszus irodája (akadémia épület 2. emelet) szívesen szolgál.

A kongresszus bizottsága kéri a közönséget, hogy a kongresszus ideje alatt házaikat felbogarodni szíveskedjenek.

A fogadó és elszállásoló bizottság felkéri mindazokat, kik magánfogataikat 21-én, azaz ma érkező vendégeink részére felajánlani szíveskedtek, hogy azokat lehetőleg a következő vonatokhoz kegyeskedjenek kiküldeni u. m. d. e. 11 óra 17 perc. d. u. 3 óra 42 perc. d. u. 5 óra 30 perc. este 7 óra 08 perc. Továbbá van szerencsénk örömmel közölni, hogy újabb szállást ajánlottak fel: Lopusnyi Gyula, a szt. József-templom mellett: a mizeri rend 2 embernek, azonkívül özv. Julier Vilmos 40—50

százalék árleengedéssel; magánfogataikat pedig Guttman József és özv. Julier Vilmosné ajánlották fel újabbán.

A fogadó és elszállásoló bizottság.

A nagyvárad szinkör megnyitása.

— A Leszkay társulata. —

Leszkay András az arad-nagyvárad színtársulat a következő hirdetését tette közre:

Előleges színházi jelentés és bérleti hirdetés.

Mély tisztelettel jelentem Nagyvárad város és vidéke színpártoló közönségének, hogy az Arad-Nagyváradra szervezett dráma, vígjáték, népszínü és operette színtársulatommal a nagyvárad szinkörben színelőadásaim sorozatát folyó évi május 4-én, kedden, megkezdem.

Színtársulatom személyzete:

Intézőség: Igazgató Leszkay András, titkár Szendrey Mihály, szakrendezők Bács Károly, Balla Kálmán, Kövessy Albert, Tompa Kálmán, karnagy Müller Ottó, ügyelő Kövy Ede, sugó Bizza Károly.

Előadók személyzet: Nők: Ámon Margit, Bácsné-M. Julia, Bíró Anna, Holoczy Ilona, Horváth Paula, Lubrinicz Julia, Mészáros Gizella, Rontai Boriska, Székely Irén, Szláma Vilma. P. Szép Olga, Tolnainé Hermin és 12 kardalosnő. Férfiak: Balla Kálmán, Bács Károly, Csátár Győző, Déry Jenő, Hegyessy Gyula, Keszler Ede, Kövessy Albert, Latabár Árpád, Pintér Imre, Szendrei Mihály, Tompa Kálmán és 12 kardalos.

Zenekar: Krüger Károly zenekarigazgató vezénylete alatt 19 zenész. Műszaki hivatal: Gonda László pénztáros. Csátár Győző gazda és ellenőr. Műszaki alkalmazottak: 1. Ruhatár: Gruber István fodrászmester, ruhatárnok Rácz Károly, Szathmári Sándor. II. Diszlettár és színpadi díszítés: Várkonyi Károly díszmester és tizenkét díszítő, Kley Lajos világosító, Perge László portás és szereposztó. Kellékes: Nagy József három segéddel.

Bérelni lehet a következő feltételek mellett:

Minden előadásra, a jótékonycélu és délutáni előadásokat kivéve: Földszinti páholy 360 forint, emeleti páholy 300 forint, I. rendű támlásszék 90 forint, II. rendű támlásszék 75 forint, 130 előadásra: Földszinti páholy 312 forint, emeleti páholy 260 forint, I. rendű támlásszék 78 forint, II. rendű támlásszék 65 forint, 20 előadásra: Földszinti páholy 55 forint, emeleti páholy 47 forint, I. rendű támlásszék 15 forint, II. rendű támlásszék 12 forint.

A bérletösszeg a jegy átvételekor fizetendő. Az idénybérlet a hely megválasztásánál előnyben részesülnek. — Bérelni lehet április 20-ikától kezdve naponként d. e. 10 óráig, délután 3-tól 5-ig a szinköri irodában Gonda László színházi pénztárnoknál. A múlt évi bérlet helyei f. évi április hó 25-ikén délig fenn tartatnak, azontul mások rendelkezésére fognak bocsátatni.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását és támogatását. Nagyvárad, 1897 április hó 16-án.

Tisztelettel

Leszkay András,
színtársulat vezetője.

Egyik munkatársunk tegnap előtt jelen volt a társulat határozottan most egyike az ország legelső vidéki társulatainak úgy az egyes tagok tehetségre, mint az összjátékra nézve. — Kitűnő nyári saisonra van tehát kilátásunk, annál is inkább, mivel Leszkay a lefolyt év majdnem összes ujdonságait színre fogja hozni nálunk s több budapesti színművész és művésznőt is fog vendég szerepeltetni mint Jászait, Márkus Emiliát, Ujházyt stb.

Gonda László pénztárnok Aradról tegnap érkezett meg városunkba és még az nap hozzá látott a bérlet csináláshoz. A bérlet iránti érdeklődés elég élénk a mi onnan tűnik ki, hogy már az első napon többen jegyeztették magukat elő. Gonda ez uttal is nagyon kéri a régi

bérletket, hogy április 25-ig déli 12 óráig szíveskedjenek intézkedni bérletük iránt, hogy aztán a meg nem tartott helyeket másoknak, az előjegyzőknek adhassák el. Bérelni lehet naponként délelőt 10 óráig félegyórától, délután három óráig 5-ig a színházi pénztárnál.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 12. A nagyvárad keleti expedíció hazakerkezése.

Április 22—24. Orsz. diák kongresszus Nagyváradon.

Április 25. Nagyvárad munkás betétségélyző pénztár közgyűlése a Zöldfában d. u. 2 órakor.

Május 2. Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok arany-miséje.

* **Husvét a templomokban.** A kereszténység legszentebb ünnepét, husvétot a székesegyházban nagy fényvel ülték meg. Szép tavaszi kedvezett az ünnepségnek, s az ájtatoskodó közönség a szó szoros értelmében betöltötte a tágas templomot. A nagy misét *Fraknói és Belopotóczy* püspökök és a papság segédlete mellett a *bíbornok püspök* tartotta. Evangélium után Dr. *Bognár* István kanonok egyetemi rektor lépett e szöszékre s nagyszabású polemikus beszédet mondott Krisztus föltámadásának történeti valóságáról s a mi föltámadásunk bizonyosságáról. A gondosan kidolgozott magaróptü, második felében nagy jathosszal előadott beszéd kétségkívül nagy hatást tett az intelligens közönségre. Nagyban emelte az istenitisztelet magasztosságát a gyönyörű ének, mely ékesszóló tanúsága volt az új karmester a közszeretnek övendő *Beleznay* Antal rátermettségének, hivatottságának. A székestemplom tágira nyílt kapuján csak úgy özönlött a fény a gyönyörű oltárra, amely ilyenkor t. i. ha a főkapu nyitva van, sokkal szebben hat távolról is, de annak a szentemlékü főpásztornak fényben uszó ércalakja is, amely ilyenkor oly szépen látszik a nyitott ajtón át, mintha áhitatos figyelemmel kísérte volna az istenitiszteletet az ő egykori kedves székestemplomában. A nagymise végén a bíbornok apostol áldást adott, amely bucsuval volt egybekötve. — A többi templomokban szintén ünnepélyes szent misék és prédikációk voltak, a közölt sorrendben.

* **Zászlószentelés.** A vallásos érületnek szép ünnepélye volt Husvét hétfőjén a Szent László templomban lefolyt zászlószentelés. A hívek összeadott filléreikből két szép kék selyem templom zászlót készítettek, a melyet hétfőn szentelt fel *Nemeskény* Andor plébános. A zászló anyai tisztet egy vallásosságról ismert előkelő uri hölgy *Harmathy* Károlyné öngyásága töltötte be. *Nemeskény* Andor szép beszédet tartott a zászlószentelés alkalmával.

* **A kath. kör könyvtára.** Tegnap szálították be a kath. kör könyvtárba a néh. *Jakobovits* Dezső hagyatékából a kör által megvett könyveket. A 2000 kötetből álló könyvtár néhány hét alatt rendbe fogja szedni *Gyalóka* János, a kör könyvtárnoka s azután átadják a közönség használatára. Az új könyvtár megnyitási napját annak idején közölni fogjuk.

* **A keleti expedíció befejezése.** Propper N. által vezetett expedíció betöltötte hivatását és már tegnap, mint az alábbi hozzánk címzett távirat demonstrálja Fiumébe érkezett. A távirat szövege a következő:

„Nagyvárad keleti expedíciója hétfőn este kilenczór kitűnő kondícióban Fiuméba érkezett — Propper. Így tehát mihamarabb itthon is teremnek a gazdag tapasztalokkal s aztán lesz mit hallgatni a szegény itt maradt váradiaknak.

* **Érdeklődés a muzeum iránt.** A muzeum nála Istennek nagy látogatottságnak örvend Virágvasárnapján 60-ra, Husvét vasárnap pláne 117-re ment a látogatók száma, ami nagyon szép eredmény, annál inkább, mert a látogatók között a társadalomnak ugyszólván minden rétege képviselve volt. Vasárnap délután Belopotóczky Kálmán dr. tábori püspök, valamint Fraknói Vilmos püspök is meglátogatták a gyűjteményt, megelégedésüknek adva kifejezést a muzeum látogatottsága fölött. Ha a közönség megmarad eddigi érdeklődése mellett, muzeumunk szép jövőnek néz eléje.

* **Udvari gyász.** Király 5 Felsege néhai III. Frigyes Ferencz mecklenburg-schwerini nagyherceg halála alkalmából április 19-től 29-ig tartó tíz napos udvari gyászt rendelt el.

* **Ötven év a tanári pályán.** N. Szalonta város közönségének jutott a szerencse, hogy polgártársai között üdvözölheti Magyarországnak legidősebb népiskolai tanárát Gere Ferencz gymnasiumi igazgató-tanár személyében, ki ez évben tölti be tényleges tanárságának ötvenedik esztendejét. Ez alkalmat tisztelői és volt tanítványai egy jubileum rendezésére akarják felhasználni, mely ünnepélynek elkészítésére Széll Kálmán ev. ref. esperes és gymnasiumi bizottsági elnök vezetése alatt egy bizottság fáradozik.

* **Eljegyzés.** Dr. Ritóók Géza nagyváradi fiatal ügyvéd husvét vasárnapján váltott jegyet Urbán Adolf kir. táblabíró szép és művelt leányával: Ellával.

* **Salvini nem jön Nagyváradra.** Mint teljesen hiteles forrásból értesülünk, Salvini Gusztáv, a világhírű olasz tragikus, Nagyváradra szeptember havában tervbe vett előadásait közbejött akadályok miatt nem fogja megtartani.

* **Uj anyakönyvvezető helyettesek Bihar-megyében.** A belügyminiszter Bruchenthal Ákóst állami tanítót a hagymádfalvi, Revoczky Károly ny. községi jegyzőt pedig a kisházai anyakönyvi kerületbe helyettes anyakönyvvezetőkké nevezte ki s mindkettőt felruházta az anyakönyvvezetés és házasságkötésnél való közreműködéssel is.

* **Konja Sándor előléptetése.** Konja Sándor ezredes, a nagyváradi 37. számú gyalogezred parancsnokát, a király a 27. gyalogdandár parancsnokává nevezte ki. A köztisztviseltek örvendő ezredes a tisztikar testületileg üdvözölte s bankettet rendezett tegnap tisztelőre.

* **A nagyszalontai róm. kath. hitközség gyűlése.** A róm. kath. hitközség közgyűlése ápril hó 25-én vasárnap délután 3 órakor a r. kat. iskolában fog megtartatni. Tárgyai: 1. A hitközség képviseltetése a váradai biborapüspök ur 5 eminentiája jubileumán. 2. Iskolászeki tagok választása. 3. Adóügyek elintézése. A gyűlésre a róm. kath. hitközség tagjai uton is tisztelettel meghívhatnak. Róm. kati plébániai hivatal.

* **Vay Péter kitüntetése.** XIII. Leó pápa Vay Péter grótot pápai követté nevezte ki és megbizta, hogy nyujtsa át a spanyol régenskirálynőnek a compostelai hercegek számára küldött bibor biretumot. A pápa, ugy beszélék Rómában, azzal, hogy a nagy palatinus unokájához egy földjét küldötte, csak meg akarta mutatni, hogy nagy tiszteletben tartja Krisztina királynét. Gróf Vay Péter lapunk külmunkatársa, olvasóinknak már sokszor volt alkalmunk élvezes tárcza cikkeiben gyönyörködni.

* **Tavaszi fegyvergyakorlatok.** A nagyváradi 37-ik ezred tartalékosai, ma rukkolnak be, a három héttig tartó tavaszi fegyvergyakorlatra. Tegnap már tömegesen érkeztek mindenfelől a behívottak s ma már felöltözve fognak az utcán sétálni. A nem éppen kellemes foglalkozás, nyomban kezdetét is veszi s három héttig áldogatják majd a gyöngyöletet a tartalékosok, akik már nagy jól tudják, hogy bizony nehéz kenyér az bakkancsosság.

* **Az ügyvédi kamara gyűlése.** A nagyváradi ügyvédi kamara, holnap csütörtökön csütörtökön délután 5 órakor. fő-utczai helyiségében gyűlést tart.

* **Fogadalomtétel Kolozsvárott.** hó 19-én a kegyesrendiek templomában lélekemelő ünnepség folyt le. A Kalazentinnak. a kegyes tanító-rend tanár- és hittudományi intézetének nyolcz tagja tette le az Úr oltáránál szerzetes ünnepélyes fogadalmát, melylyel ugy az egyháznak, mint a magok nevelésügynek szentelte életét. Husvét hétfőjén tartotta a szent misét ft. Hám Antal dr., az intézetnek praefektusa a kegyesrendi tanárjelöltek segédletével. Ezután folyt le az ünnepélyes fogadalom letévesének szertartása, ugy a mint az egyháznak szertartásos könyve ezt előírja. A rendfőnöknek megbizása és felhatalmazásából kifolyólag ft. Russel Károly, az intézetnek igazgatója fogadta el az ünnepélyes fogadalmat. Az igazgatónak latin nyelven tartott ékes beszéde, melyen a testvéri szeretetet, a szerzetes-tanárnak tövises, de magasztos életét a sziv adadó melegével rajzolta, nem egy szembe csalt könyeket. Az Úr szent oltáránál letett esküknek ünnepies voltát a kolozsvári közönség tömeges jelenlétével emelte. A fogadalmat tevők: Tubán Gyula, Tibor, Hannig István, Jakobinyi Péter Alajos, Fejér Gyula, Pálffy János, Rozs Lajos, Saláta Károly, Németh Károly a jövő iskolai évben már az országnak gimnáziumaiban fogják teljesíteni szerzetes-tanári hivatásukat.

* **Ábrányi Emil Nagyváradon.** Ábrányi Emil költő levelét ma kapta meg az M. D. Sz. kongresszusi bizottsága, melyben bejelenti részvételét a matineén hivatalosan és egyszersmind közli a kongresszuson elszavalandó versének címét is. Az karakterisztikus levél Puskás L. Béla a vigalmi bizottság elnökéhez czimezve így szól:

Tisztelt Uram!

Annak a költeménynek, melyet Nagyváradon elszavalok ez legyen a czime: **A nagy ar ifjusághoz.**

Nagyon örülök, hogy önök közé mehetek. Szives barátságukba ajánlva magát

Öszinte tisztelőjük

Budapest, 1897. ápr. 17.

Ábrányi Emil.

* **A szabadelvűpárt bajban.** A nagyváradi szabadelvű párt a polgármester választás kérdésében elkövetett frivol és erőszakos eljárásával furcsa helyzetbe jutott. Nagyon hamar bekövetkezett a reakció, a mely felbomlással fenyegeti a pártot. Már a Csarnokban tartott értekezlet alkalmával megmondtuk, hogy a szabadelvű pártban nincsen meg az egyetértés s a pártkérdéssé felerőszkolt jelölés megfogja bomlasztani a pártot. Ezt erősen érzi már a szabadelvű párt vezetősége. Tegnap délután szűkebb körű értekezlet volt Hlatky Endre pártelnök lakásán, melyen jelenvoltak: Mezey Mihály, Reismann Mór, dr. Radó Ignác, Hoványi Géza, ifj. Moskovits József, Farkas Izidor, dr. Konrad Márk, Bertsey György, dr. Várady Zsigmond. Azért gyűltek össze, hogy megbeszéljék a módozatokat, miként lehetne megakadályozni a párt bomlását. A határozatot természetesen titkolják. Ugy látszik, hogy baj van ugyancsak a mameluk-táborban.

* **Nemesszivű főúri hölgy.** Szegedi Gerliczy Irma báróné a szombathelyi árváknak a husvétüi ünnep alkalmából 270 diszes husvétüi tojást küldött. A nemesszivű báróné a jövő hónap 12 és 13-án az ottani kórház kápolna-alap javára műkedvelői előadást rendez, melyre mint értesülünk özv. Báró Gerliczy Félixné is elmegy Szombathelyre.

* **Egy letört virág temetése.** Tegnapelőtt hétfőn délelőtt nagy részvét mellett kísérték ki örök nyugalomra az élte zsenge tavaszán oly váratlanul elhunyt Jancsó Mariska hült temetést. A temetésen, daczára a szakadó, hűvös esőnek, nagy számú előkelő közönség volt

jelen. Dencs János segédlettel a háznál beszentelte a halottat s a koszorúkkal borított diszes érezkoporsót a négy lovas üveges gyász-kocsira helyezték s kivonult a gyászmenet az olasz-i temetőbe. A koszoru kocsit elborították a következő feliratu szebbnél szebb koszoruk:

Isten veled drága jó gyermekünk — Téged soha nem feledő szüleid. Édes Mariskánk mindég nagyon fogunk szeretni. — Testvéreid, Mariska néni. — Mariskának liliom hullás volt volt hervadása. Forrón szeretett kis Mariskánk — a Beliczay család. Öszinte szeretetünk jelölül — Olasz Gyula családja. Felejthetetlen drága Mariskának — Géczy Irén és Imre. — Kovács Béla és családja. — Várallyai Sándor és családja. — Fekete Károly és neje. Isten veled — Viola és Kálmán. Drága jó unoka testvérünknek — a Géczy testvérek. Forrón szeretett kis huguknak — János bátyja és Ilka néneje. Janesó Emil családja. Felejthetetlen Mariskának — osztály társnői — szeretetük jelölül. Feledhetetlen drága unoka testvérünknek — Elemer és Zoltán. Forrón szeretett jó kis hugának — Miska bátyja és Julia néneje. A kegyelmes urtól — Schlauch Jozefin. Felejthetetlen drága Mariskánk — Irén és Jenő.

A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **Visszahelyezett százados.** A nagyváradi honvéd tisztikar egyik derék tagját: Pápa János századost nem rég áthelyezték Erdélybe. Mint értesülünk, a közszeretben állott tisztet ismét visszahelyezték Nagyváradra s mielőbb visszatér közénk.

* **Villamos vasut Nagyváradon.** A polgármesteri hivatal nemrég előmunkálati engedélyt adott Scherz Károly és társa vállalkozó czégnek, egy villamos vasut építésére. A tervezett vonal összekötné a két vasuti állomást, a Rédey-áertet és a klüvárost a Szt. László-térrel. A miniszter az engedélyt megadását hatályon kívül helyezte, mert a vasutállomásokkal érintkező villamos vasuta nem tartja csak a helyi forgalomra szorítókozó forgalmi eszköznek. Az engedély megadása iránt közvetlen hozzá intézett kérelmet pedig tárgyi okból nem veszi figyelembe a miniszter. Így Scherz és társának nem lehet a vasutat kiépíteni.

* **Uj ártöltés.** A földmivelésügyi miniszter megengedte Schwarcz Ferencz földbirtokosnak, hogy a Möriz Pál féle csatorna két kanyarulatánál F-Gyarmat határában egy árvédelmi töltést építhessen. — Rövid pár hét alatt ez már a harmadik engedély az árvíz elleni védekezésre. Ugy látszik sok kárt okoztak a tavaszi áradások.

* **A szalontai tüzvész emlékezete.** A nagyszalontai nagy tüzvész emléket, mely ezelőtt ötven évvel az egész várost romba döntötte, — a napokban ünnepelték meg óriási fénynyel. Az egész város fel volt lobogóva s a templomban istentiszteletet tartottak. Az alkalmi beszédet Széll Kálmán mondotta. A »Szalontai Lapok« ez alkalmi száma s tüzvész emlékeztetének van szánva s érdekes dolgokat közöl köztük azt a jegyzőkönyvet is, melyet a tüzvész után Arany János, ki akkor a város jegyzője volt, nyitott meg e szavakkal: »Atya Fiu és Szentlélek Istennek nagy nevében. Amen.

* **Gyermek hiénák.** A tamásdai temető árkában egy kis gyermek hullát találtak, melynek egyik lába és keze hiányzott. A csendőrség az esetnek tudomására jöven, a nyomozást megindította, melynek eredménye a következő: A hullát, a mely Nyágró Péterné tamásdi lakos magzata volt f. évi márczius 11-én temették el a tamásdi temetőben. Mint-hogy a gyermek még keresztelve nem volt, Rumnia József 15 éves tamásdi fiu még 5—13 évközötti társával a temetőbe menván, a hullát Rumima József azon indítványára: »jertek ássuk fel a sirt, mert itt egy gyermek fekszik, aki nincs megkeresztelve és nem türöm a nagyapám sirja mellett« kiásták és a temető árkába téve földdel betakartak, s a sirt újra betömtek és haza mentek. Az árokban fekvés ideje alatt bizonyára a kutyák által megcsontított gyermeket a tamásdi előjáróság útján hatóságilag régi helyére eltemették. Az ügy a nagyszalontai járásbírósa előtt van.

* **Ünnep után.** A Husvét ünnepét nagyon megzavarta a rossz időjárás. Az első nap még csak volt egy kis derült idő, ámbar hűvös, hideg volt még a napsütötte helyeken is. A második napot elmosta az eső. Hajnaltól délig szakadatlanul ömlött a nyakunk közé az eső. Szakadatlanul elmaradtak a kirándulások, sőt a legy azután elmaradtak a kirándulások, sőt a legy város sem mutatott olyan ünnepi képet, mint ilyenkor megszoktuk. Üresek voltak az utcák. Csak a Városligeten volt vig élet. A bõ, tiszta vízi tavon sűrűgtek, forogtak a könnyű szandolínok, csolnakok. Az ifjuság jó kedvvel áldozott az evezõ-sportnak.

* **Járványos betegségek a megyében.** Bihar megye területén április hó 1-től 15-ig összesen 13 beteg halt el járványos betegségben. Difteritisz Esztárban 1 beteg, egy halálzással, Hosszú-Pályiban 4 beteg 2 halálzással fordult elő a félhónap alatt; ezenkívül 10 régebbi difteritisz beteg volt a megyében. A vörgebbi difteritisz beteg volt a megyében. A vörgebbi Er-Olasziban 5, Esztárban 1 és Mezőhényen 9 esetben lépett fel s meghalt összesen 7. A hasihagymáz B-Ujfaluban 2, Esztárban 1 új esettel szerepelt; meghalt 2. Régi betegedés 11 volt. A hólyagoshimlõ Felső-Kimpányon és Belényes-Ujlakon uralkodik. Az Kimpányon hónapról maradt 27 beteg; a fél hónap alatt megbetegült F.-Kimpányon 2, D.-Ujlakon 12 gyermek; meghalt 1. — A hatóság intézkedést tett a veszélyes baj elhárítására.

* **Egy állítólagos veszett eb.** Tegnap egy háztulajdonos jelentést tett a rendõrségnél, hogy egyik lakója kutyáján a veszettség tünetei mutatkoznak. A rendõrség a kutyát azonnal zár alá vette s ma fogják hivatalosan megvizsgálni, hogy tényleg veszett-e az állat. Bizonyosan csak éhes volt a szegény s lehet, hogy ma már jóllakva mulat a megijedt háztulajdonoson, aki a csirkék közzé bemerte zárni a veszett ebet.

Véres husvétii tojás.

— Gyilkosság Érmihályfalván. —

Egy kegyetlen gyilkosság híre zavarta meg Érmihályfalván az ünneplõ lakosságot, mely a Nagyszombatról Husvét vasárnapjára viradó hajnalra történt s így valóságos véres piros tojással lepte meg a szenzációkban nem igen bővelkedõ községet.

Az esetrõl tudósítónk a következõket írja:

Tar Sándor elég jó módu földmûves gazda Érmihályfalván, kinek felesége, Oláh Mihály szintén idevaló lakos nõvére. — Tar Sándor meglehetõs boldog családi életet élt. Ezelõtt pár évvel azonban anyagi csapások érték, melyek elõl a pálinkában keresett vigasztalást. Ott ült a korcsmába s szedte magába óra hosszákig azt a lassu, de biztosan õl mérget, mely eltompítja az agyvelõt, elfojtja az emberi érzéseket s uralomra juttatja az állatot az emberben.

Ha ilyenkor tökrészegen hazavánszorgott, legelsõ dolga volt, hogy feleségét alaposan elpáholla, mert a pálinkától homályos szemekkel s egyre jobban butuló észszel azon töltötte ki bosszuját, ki épen egyre csak azon volt, hogy megmentse az örvénybõl, melybe ura mindjobban bele szédült.

A sok czivodásnak és ütlegelésnek az volt vége, hogy a szerencsétlen asszonyt panaszára testvére Oláh Mihály nemrégiben elvitte a saját házába, hogy megmentse a brutális férj már-már türehetetlen környezetébõl.

Tar Mihály értesülvén errõl alattomban bosszút forralt, mivel nyíltan nem merte kerdõre vonni sógorát, kirõl érezte, hogy helyesen cselekedett.

A husvétii ünnep öröme Tar újra alaposan felöntött a garatra s miután kellõ bátorságot merített a pálinkából, magához vett egy töltött revolvért, csizmaszárába dugott egy

élesre kifent konyhakést s hajnal tájban beállított Oláh Mihályhoz.

Oláh Mihály, ki még aludt, sógora beléptekor felébredt s épen kérdezni akarta õt, hogy mit keres a házban, midõn Tar hirtelen elõrántotta revolverét s Oláhnak szegezte azt.

Az ócska mordály azonban csütörtököt mondott, mire a feldühödött részeg ember kirántotta kését s rávetette magát Oláhra. A teljesen védtelen ember félig álmos szemekkel igyekezett ugyan a feléje irányzott szurásokat kikerülni, de hasztalan. A teljesen mámoros fejû Tar szinte elvakulva mártogatá kését az Oláh oldalába, ki 18 éves késszurástól találva eszméletlenül hanyatlott a földre. A sebeitõl patakként folyó vér látása észre térítette Tart; ki szörnyû tette tudatára kezdett jönni s miután még oda kiáltott: »Nesze, a miért a feleségemet elhozta d hazulról! — kirohant a szobából, ott hagyván vérben fetregõ sógorát, ki alig éri meg a reggelt.

A csendõrség azonnal utána ment a gyilkosnak, ez azonban már ekkor eltűnt. Azt hiszik, hogy maga is õngyilkos lett.

Tarnak mindeddig semmi nyoma sincs.

EGYESÜLETEK.

A nagyváradi munkás betegsegélyzõ egylei közgyûlése.

Zajos közgyûlést tartott hétfõn délután a nagyváradi munkás betegsegélyzõ egylet. Egy része a tagoknak nincsen megelégedve a vezetéssel s a pénzkezeléssel. Az elégedetlenek folytonosan zajongtak, de végre is minden komolyabb incidens nélkül véget ért a közgyûlés, Muntyán János elnök és az eddigi választmány gyõzelmével.

A gyûlésen mintegy 150 tag volt jelen. A rendõrhatóságot S a r k a d i József rendõrbiztos képviselte.

Muntyán János megnyitõ beszéde után felkérte K ó k i András a jegyzõkönyv vezetésére.

Nagy József irodavezetõ felolvasta a be-terjesztett zárszámadásokat, mely szerint az 1896. évben az egylet bevétele volt: 6867 frt, kiadása 6537 frt 97 kr., s így 329 frt 03 kr. az évi bevételi maradvány. Az egylet vagyona 1896. decz. végén 12873 frt 32 kr. A lefolyt év alatt beteg volt 421 tag, meggyógyult 390, meghalt 18, gyógykezelés alatt maradt 13.

Ezután kezdõdött a vihar, különösen azért, hogy egy magánpénztár állott fenn, a melynek számadásával nem voltak megelégedve.

Végre L e n k Antal óriási zajban inditványozta, hogy ne fogadják el a zárszámadásokat. A többség azonban az inditványt elvetette s a zárszámadásokat elfogadták s a felmentvényt megadták.

Ezután a választásokra került a sor. Különösen az elnöki szék betöltése járt sok nehézséggel. A jelen voltak két nevet hangoztat- tak: M u n t y á n János eddigi elnököt és L e n k Antal volt alelnököt.

Végre is B e r e c z k y Imre korelnök elrendelte a névszerinti szavazást, a melynek eredménye a következõ: beadatott összesen 103 szavazat; ebbõl kapott

Muntyán János 70,

Lenk Antal 33 szavazatot s így

ismét Muntyán Jánost választották elnöknek.

Alelnök lett: J o b Ferenccz, pénztárnok:

K o m á r o m y Ignác.

Választmányi tagok.

Bernáth Mór, Cseh Máttyás, Józsa István, Balogh János, Denderle János, Barza József, Csizmadia Gáspár, Gyenge Imre, Zeke Lajos, Keresztényi Lajos, Vadai Mihály, ifj. Jó Ferenccz, Zsunk Péter, Kóky András, Heffer József, Zboray Gyula, Hajnal Ferenccz, Barabás Béla, Kovács József, Erdélyi József, Tuksa József, Sarkadi Sándor.

A választás után B a r z a József inditvá-

nyára kimondották, hogy a háborúság okát, a magánpénztárt beszüntetik.

Végül R i m l e r Károly fõkapitányt az egylet diszelnökéül választották meg.

SZINHÁZ ES MÛVESZET.

Ámon Margit elsõ fellépte Aradon.

Husvét vasárnapján lépett fel elsõször Aradon a Leszkay társulatának ujonnan szerzõdött primadonnája: Á m o n Margit, Nagyvárad nagytehetségû szülõtte a »G y i m e s i v a d - v i r á g «-ban. A színház zsufolásig megtelt. A két újprimadonna (A m o n Margit és S z é - k e l y Irén) elsõ felléptén kívül még az is vonzotta a közönséget, hogy premiére volt és ünnep nap.

Ámon Margit a M a g d o l n a szerepét játszotta s rögtön elsõ jelenetével meghódította az aradi közönséget, mely perczekig tartó tapsokban adott kifejezést elismerése és tetszésének. A szép tehetségû fiatal színésznõ tavalyi nagyváradi vendégszereplése óta játékában nagyon javult. Hangja most is az a csengõ, üde tiszta hang, mely oly nagy sikert aratott mindenütt s mely rövid idõ alatt oly kedvelté tette Ámon Margitot.

Bár operette-soubrette voltánál fogva a szerep nem igen illik rendkívül élénk temperamentumához, Ámon mégis oly jól oldotta meg feladatát, hogy az aradi sajtó egyhangulag nagy jóvõt jósol neki pályáján és igen kedvezõen fogadta. A fiatal mûvésznõt ki daczára annak, hogy csak negyedszer van életében szinpadon, oly rutinnal játszik, mint 7—8 éves színésznõk.

Ámon Margit Nagyváradon május 4. vagy 6-án lép fel elsõször, még pedig valószínűleg a »Kis alamuszi«-ban, mely force szerepe. Az érdekes bemutatóra Nagyváradról is számosan átrándultak Aradra.

Mûkedvelõ iparos ifjak.

Husvét elsõ és második napján a nagyváradi iparosok szinre hozták Csepreghy népszinmûvét, a Sárga csikót.

Minden évben rendeznek ilyen jótékony-czélú elõadásokat s már az elõzõ évek sikerei után is biztosra vettük, hogy a közönség megelégedését ezuttal is kiérdemelik. Olyan kedvvel és határtalan ambícióval játszottak, hogy a közönség, — mely mindkét este nagy számmal volt jelen — nem gyõzött eléggé csodálkozni rajtok s egyes jelenetek és felvonások után valóságos tapsvihar zudult fel, mely nem pusztán az udvariasság, hanem az elismerés és a hatás legbiztosabb jele volt.

Mint valam színészek, oly precizitással játszottak, sõt mondhatjuk, hogy nagyon is megközelítették a Megyeri-féle elõadásokat. A szerepek mind jó kezekbe voltak letelve, a rendezés kitünõ volt, melyért Szalóky Elek et illeti a dicséret s ennek köszönhetõ a sima, gördülékeny elõadás.

Örömminkre szolgált az elõadás alkalmával szerzett tapasztalat, mely derék iparos ifjaink törekvésérõl, mûveltségérõl s a szép iránti lelkesedésérõl gyõzött meg bennünket.

A szereplõk közül, K r u p k a Szilvia vált ki leginkább. Oly ügyesen s oly otthonosan találta magát a szinpadon, mint egy valóságos színésznõ. Pompásan kreálta Bakaj Erzsébet szerepét s kellemes hangon és érzéssel elõadott énekszámait pedig számtalanszor megújraza a közönség. Ő volt az elõadás egyik fénypontja.

K r u p k a Andor (Bakaj András) szintén megérdemelte az aratott tapsokat, kitünõ alakításáért.

O r e n i c s Alajos pompás pusztabiró volt s nemcsak organuma, hanem maszkja és megjelenése is teljesen méltó volt nehéz szerepéhez s derekasan játszott mindvégig.

Csorba Márton K i s s Lajos személyesítette, ügyes felfogásával és temperamentumos játékával, az egész szerepet diadalra emelte.

Lengyel Mariska a Csorbáné nehéz szerepét vállalta magára s ő sem vallott kudarcot, bizonyosság reá a gyakran felhangzott tapsvihar, mely kellőleg jellemzi alakítását.

Csorba Laczit Major Dezső adta. Töröl metszett paraszt legény volt szépen, énekelt s minden tekintetben jól fogta fel szerepét.

Ifj. M ó n u s Sándor, V a r g a Gyula, B ó j i Lajos, S a l a y Ferencz, O l á h Lajos, W e i s z Jakab, D é v a l d Béla és R o g o z Imre, kisebb szerepeikben is kitűntek s méltán részváltak az elismerésre.

A négy cigány szerepében Szellő János, Goldstein Imre, Lakatos Mihály és Sinka Kálmán, nem egyszer derűltsegre keltettek a közönséget.

Néhány szóból álló szerepüket is ügyesen fogták fel: S z a b ó Juliska, V e r e s s Vilma, L a k a t o s Juliska és L a k a t o s Etelka.

A kar szépen énekelt, kitűnően volt betanítva s máskülöben is minden egyes tagja, ügyesen forgott a színpadon.

S z a l ó k y Eleket minden felvonás után a lámpák elé hívták, annyira meglepte a közönséget az előadás, melyen minduntalan meglátszott a S z a l ó k y gyakorlott keze. K r u p k a Szilviát két csokorral is meglepték, melynek egyikén a következő felírás volt: »Emlékkül» az iparos ifjuság. 1897. április 19-én. K r u p k a Andor egy gyönyörű babér koszorut kapott.

Ifj. M. J.

Leszkay Csabán. Április 26-tól kezdve egy héttig Leszkay társulata Csabán fog előadásokat tartani s ez idő alatt bemutatja a csabaiaknak a legujabb darabokat u. m. A g y i m e s i v a d v i r á g, D u r a n d és D u r a n d, N i o b e stb. A bérlet alá kerülő helyeket pár nap alatt mind jegyezték s így a siker előre is biztosítottnak látszik.

REGENY-OSARNOK.

P R A D A.

Fordította K. G.

10.

III

Ottó az uton maradt, Leonorát nézte míg csak látható volt, mikor eltűnt szemei elől, lassan megfordult fáradt léptekkel, lecsüggesztett fővel ment át a kerten a villához.

Egyik mellék ajtón lépett a házba, kabátját kalapját letette, gépiesen nyitott ki egy másik ajtót s szobájába lépett.

A lámpa még nem volt meggyújtva; a kandallóban nagy tűz égett, mely a falra, butorokra fantasztikus fényt vetett. Közvetlenül a kályha előtt egy kis széken ült Vaelbek asszony összehuzva magát, a kis gyermekek körülötte ültek székecskéiken, szöke fejük csak egy fénylett a tűz vörös világánál, susogva csacsogtak, mert ha valamelyik hangosan beszélt, anyjuk rákiáltott, bár panaszos hangon: Gyermekek gondoljátok meg, hogy apátok nem rég halt meg, és a mama bánatában nem tűrheti a lármát.

Ottó belépett, a tűznél állva maradt.

— Hogy van mama? kérdé folyt hangon.

— Te vagy az Ottó? — hangzott szomoruan, mialatt anyja fejét feléje fordítá — hol van Leonora.

— Haza ment!

— Haza? És miért nem jött be veled? Vagy már negyven is szomorunak találja itt a helyet, hogy letűnt a napunk?

Vaelbekné kissé énekelve beszélt az utolsó szóttagokat erősen hangsúlyozva; Indiában született, de még fiatal korában Hollandiába hozták. Rendesen fázott, különösen, ha a tűz mellett ült. Nagy szemei, melyek előtt a lángok játszadoztak, a sötétben fénylettek, mint a fekete gyémánt.

— Nincs többé itt mit keresnie és valószínűleg itt többé nem fogjuk látni.

Ottó hangja szintelen volt, sem megindulást sem keserűséget nem lehetett belőle érezni.

— Miért?

Ottó a gyermekekre nézett s így szólt:

— Mert az eljegyzést felbontotta.

— Hogyan? . . . . . gyermekek, mit csináltok itt egész nap, menjetek a gyermek szobába.

Az ember a saját szavát nem érti.

— Egy órával előbb még ő hitte be a gyermekeket mert félt magában. A kicsik nem beszéltek maguknak kétszer, kihúzódtak.

— Mond csak Ottó, hát ez mit jelent? — szorosabban húzta magára a tarka nagy kendőt, melyet daczára a nagy gyásznak, mindég viselt — miért szakította félbe Leonora a viszonyt.

— Mert a mi viszonyaink nagyon megváltoztak.

Hangja reszketett; érezte, hogy ereje elhagyja. Oh mit nem adott volna érte, ha leterdelhetett volna édes anyja előtt, fejét ölébe rejtve panaszhathatta volna el nagy fájdalmát. De erre nem is gondolhatott, nagyon jól tudta, hogy az anyja és fia közt nagyon kevés a bizalom. Az atya és fia közt épen az ellenkező viszony volt, mindketten úgy bántak vele, mint egy kis bubával melyet az ember kényesztet, ajándékkal halmoz el, de soha komolyan nem vesz.

Legidősebb lánya Luczia halála után Vaelbekné mindég különös volt, egyszer élénk izgatott, veszekedő, máskor fukar ingerlékeny elégedetlen, mint az engedetlen gyermek, a melyiktől elvették kedvenc játékát. Eddig úgy látszott mintha Ottótól sajnálta volna az életet, erőt, egészséget, míg annak a gyermeknek, kit halála után is annyira szeretett, meg kellett halnia.

Ezért szerette Leonorát is, és miután Ottó ezzel jegyet váltott kezdett magához jönni, hogy ez is gyermeke.

— Mit beszéltél vele — sirni kezdett — biztosan durva voltál hozzá. Olyan darabos is vagy te, nem tudsz a nőekkel bánni, mindég mondtam. Apád egészen más ember volt, tudta mi illet, mily hálát adtam az Istennek, hogy szegény kis angyalom helyett egy jó lányt adott nekem, most pedig egyszerre elveszitem a jó férjet és úgy érzem, mintha gyermekemet most másodszer vették volna el tőlem.

Keservesen zokogott, Ottó peddig kemény, hideg maradt. Ugy tetszett neki, mintha a szive kővé meredt volna, hogy részvétet, szerelmet vagy haragot többé soha ne érezhessen.

Mintha minden kihalt volna belőle, mintha nem is oly dolgokról beszélt volna, mik őt érintették, mintha távol valahol túl a tengeren történt volna a dolog. Mikor a szobába lépett, nagyon fáradt volt, lábai annyira nehezek voltak, azt gondolta ágyu golyók vannak rá kötve. Nem is csoda, hiszen már több nap óta nem aludt s alig evett egy falatot; most azonban egyszerre eltűnt minden fáradtsága, teljesen érzéketlen lett.

— Beszélj hát! — sürgeté anyja — nem látod mennyire bánt? Te előttem ez semmi, anyád a szemed előtt semmi? Jó! majd megkérdem tőle, ő legalább nem fog velem úgy bánni mint egy fadarabbal.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A h á b o r u.

Hétfőn d. u város szerte kézről kézre járt a »Tiszántul« egyedüli külön kiadása, mely d. u. 3 óra 15 perczről keltezett s külön tudósítás alapján jelentette olvasóinknak, hogy a törökök megüzenték a háborút Görögországnak. A két ország között megszakadt a diplomaciai összeköttetés Maurocardó hg. és Assim bej nagykövetek kölcsönösen vissza hívtak. A törökök megvonták a táviratozás jogát a görögöktől, kiknek két heti idő tartam alatt távozniok kell a szultán birodalmából. Ugyan így intézkedett Görögország is.

Ismeretes a török katona fanatikus bátorsága, melyet egész Oroszország sem

bírt volna megtörni segítség nélkül. Plevnai seb beheggedt már régen, vajjon mire számít a kis Görögország, hogy ki mert kötni a még mindig félelmetes hatalmu Török birodalommal. Talán pár nap múlva meg tudjuk, mi rejlik a kuliszák mögött. Egy ideig csak Török és Görögország vannak a színen. A nagyhatalmak ma is hangoztatják, hogy Törökország integritása megőrizendő.

Tudósításainkat a következőkben közöljük:

Véres harcok a thesszáli határon.

London, ápr. 20. (Saj. tudósítónk távirata.) A »Times«-nek jelentik Athénből: Meg van állapítva, hogy a törököket négy oldalról támadták meg a görögök és pedig: Nezaró, Griczováli, Meluna és Revini mellett, Nezarónál a görögök maradtak a helyzet urai, Revini mellett a görög sereg keményen visszaverte a támadó törököket, másrészt ezek Meluna és Griczováli felé eyomultak előre, de a görögök által nagy veszteséggel visszavertek. Miután azonban a törökök erősítést kaptak, sikerült nekik a hosszú csatákban elcsigázott görögöket visszanyomnia. A Revini szorosban állítólag 7000 (?) török katoná veszett oda vagy sebesült meg.

Athén, április 20 (Saját tud. táv.) Lariszszából jelentik: A törökök támadását Reveni mellett végleg visszaverték. Egy görög dandár már Damási ellen nyomul és 1½ órányi távolságra hatolt előre a török földön. Egyidejűleg a Dimupuló-dandár is utban van Bughazin keresztül Damasi fele Mauromichelis hadosztályparancsonok más nton halad előre, hogy a visszavonuló törököket bekerítse. A Mastrapa. félo dandár újra Griczováli ellen nyomul hogy azt elfoglalja.

Athén, április 20. (Saját tud. táv.) A görögök több fontos stratégiai pontot megszállottak Damasi és Viglia táján. A rendes csapatokkal harezol egy 3000 főnyi banda is. Ugy hírlik, hogy a törökök 22000 emberrel támadtak Reveni ellen.

Athén, ápr. 20. (Saj. tud. táv.) A melunai szorosban vívott csata igen véres volt. Eddig 3 görög tisztet és 200 sebesültet szállítottak Larissába, Tyrnovesba és Volóba. A tüzelés másnap délutáni 5 óráig tartott 28 órán keresztül. A Reveniből érkező híreket itt nagy megnyugvással fogadják. Az itteni sajtó kiemeli, hogy a törökök az ambrakiai öblöt, mely Macedóniában fekszik meg a hivatalos hadüzenet előtt megtámadták és az európai lapok mégis a görögöket mondják a támadóknak.

Larissa ápr. 20. (Saj. tud. táv.) A trónörökös tegnap este ide visszaérkezett. A görög csapatok a melunai szorosok egyik uralkodó pontját: Griczováli óriási erőfeszítéssel visszafoglalták a törököktől. A csata rendkívül öldöklő volt. A veszesség főleg török részen igen nagy.

Török hangulat.

Konstantinápoly. ápr. 20. (Saj. tud. táv.) A Ildiz-palotában remény teljes hangulat uralkodik. Abban reménykednek, hogy a görög szárazföldi sereget esahhmar (?) megverik a törökök, ellenben komolyan tartanak attól, hogy a görögök a tengeren felül kerekednek és a nagykiterjedésű török tengeresapókat és védtelen városokat hatalmukba ejtik. A dardanellákban állomásozó törökhajó osztály ez időszerint akció képtelen. Edhem basa viszsza-hivatását megezőlják.

Edhem basa hadikijelentése.

Konstantinápoly, ápr. 20. (Saj. tud. táv.)
Edhem basa a portához küldött jelentésében kiemeli a görögök vakmerő támadását és a török katonák szívósságát. Jelentést tesz aztán egyes jelentéktelen szenvedett vereségről s hogy a görög had ellenállás hiányában fejvesztetten vonul vissza.

A gör. király levelei.

Konstantinápoly, apr 20, (Saját tud táv.)
gör. királynak rokonaival váltott levelei a szultán kezében vannak. Albániában fogták el őket.

Dr. Lueger beiktatása.

Bécs ápril, 20. (Saját tudósítók táv.)
Ma tette le Bécs ujonnan választott polgármestere, dr. Lueger az ünnepélyes esküt a helytartó kezébe. Dr. Lueger a helytartó üdvözlő beszédére hosszabban félt A beiktatás igen lelkes hangulat közt ment végbe és a néphymnusz oleneklésével ért véget.

Helfy Ignác állapota.

Budapest, apr, 20. (Saját tud távirata)
Helti Ignác állapota újra nehezebb. Ovosai: Műlper és Irsai mindig mellette vannak és sok reményök van.

Rakovszky István eskütétele.

Bécs, április, 20. (Saját tudósítók táv.)
Őfelsége a király ma délelőtt 10 órakor, az általános kihallgatást megelőzőleg eskette fel Rakovszky István a magyar kir. állami főszámszék elnököt titkos tanácsossá. Az esketésnél gróf Goluchovszky külügyminiszter és gr. Abelsberg Traun főkancellár működött közre.

Jäger Mari bibliája törvény előtt.

Hódmezővásárhely, ápr. 20. (Saj. tud. táv.)
A vizsgálóbíró Jäger Mari bibliáját, melyben különböző érdekes jegyzetek vannak, mint pld. a szerezcsika recept is s a fővárosi czég czime, melylyel Jägerék összeköttetésben voltak, szoros vizsgálat tárgyává tette. A czég kihallgatása szükséges lesz.

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1896. október 1-től.

Vonat indul Nagyváradról.	Vonat érkezik Nagyváradra.
Püspökladány-Budapest felé gyorsvonat 8 ⁴⁵ regg., 2 ³⁷ éjjel, személyvonat 11 ³⁰ d. e., 2 ²³ d. u., 11 ³⁰ éjjel.	Budapest-Püspökladány felől gyorsvonat 7 ⁰⁰ este, 2 ¹¹ éjjel, személyvonat 7 ²² reggel, 3 ⁴² d. u., 1 ⁴⁸ éjjel.
Kolozsvár felé gyorsvonat 7 ¹⁵ este, 2 ¹⁸ éjjel, vegyesvonat 1 ²⁰ d. u., személyv. 3 ⁵⁸ délután, 2 ⁰⁸ éjjel.	Kolozsvár felől gyorsvonat 2 ³⁰ éjjel, 8 ³⁸ reggel, személyvonat 10 ⁴⁴ éjjel, 11 ²⁷ d. e. vegyesvonat 8 reggel.
Csaba-Arad-Szeged felé személyvonat 10 ⁰⁰ d. e., 4 ²⁵ d. u., vegyesvonat 7 ⁰⁰ este.	Arad-Szeged-Csaba felől vegyesvonat 8 ³⁰ r., személyvonat 9 ³⁰ d. e., 5 ³⁰ d. u.
Belényes-Vaskóh* felé vegyesvonat 4 ²⁵ reggel, 1 ⁴⁹ d. u.	Vaskóh-Belényes* felől vegyesvonat 11 ⁰⁵ d. e. 9 ¹⁵ este.
Érmihályfalva felé vegyesvonat 6 ³⁰ r., 4 ³⁵ d. u.	Érmihályfalva felől vegyesvonat 8 ³⁰ r., 9 ¹⁴ este.
Ósi-Kót-Gyoma felé személyvonat 7 r., vegyesvonat 1 ³⁵ d. u.	Gyoma-Kót-Ósi felől vegyesvonat 10 ⁰⁰ d. e. személyvonat 8 este.

* Ezen vonatokkal lehet a Félix-fürdőbe és vissza közlekedni.

KÖZGAZDASÁG.

Lóosztályozás. Ma lesz a nagy sorozás a lovak között. Nem olyan hangos ez az eljárás, mint mikor az ember anyagot sorozzák s a félelem miatt egyik másik többet iszik a kelle-

ténél. A lovakat a „póttartalékba” sorozzák, mert az alkalmasakul kijelölt állatok csak háború esetén vétetnek igénybe. Az osztályozás a lóvásártéren lesz és pedig ma, szerdán a V.-Olaszi és Ujvároson lakó gazdák lovai, holnap pedig V.-Velence lakosságának lovai vétettek szemle alá. Minden lótartó gazda köteleszállatját bemutatni, különben 10 frtra büntetik.

Lóértékesítési ankét. A földmivelségi miniszter május első felében ankétet tart a lótenyésztés és értékesítés ügyében. Hogy a gazdaközösség az ankét elé precíz javasíttal járulhasson, az ankétet megelőzőleg, e hó 26-án az O. M. G. E. értekezletet fog tartani, melyben a gazdaközösség kívánalmait fogják megvitatni, hogy aztán ezeket a gazdák képviselői egyöntetűleg jutathassanak a kormányhoz. Az előadói javaslatot terjedelmes megokolás kíséretében már el is készítette Jeszenszky Pál titkár aki javaslatában főleg a tenyésztésfejlesztésre és tájfajták szigorú elkülönítésére, másrészt a szavatosság kérdésének rendezésére, luxusbólások szaporítására, bizományi istállók szervezésére s a vásárügy, nevezetesen a katonai lóvásárügy rendezésére fektet súlyt.

Terménytőzsde.

Buza tiszai	Bécs, ápr. 20,
> bányási	8.70-0.-
> bácskai	8.25-0.-
> szokványú ősze	8.34-0.-
> szokványú ősze	0.-0.-
R o z s tiszavidéki	4.15-0.-
> szokványú ősze	6.45-0.-
> szokványú tavaszra	6.53-0.-

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. április. 20-án.

Magyar aranyjárdék 4%	122.-
Magyar koronajárdék	99.30
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	122.50
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-ból	120.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérési jog megváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	153.-
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	138.25
Osztrák járadék papírban	100.80
Osztrák járadék ezüstben	100.80
Osztrák járadék aranyban	123.-
Osztrák korona járadék	100.75
1860. osztrák államsorsjegyek	141.-
Osztrák magyar bankrészvény	935.-
Magyar hitelbank részvény	384.50
Osztrák hitelinstitúciós részvény	348.80
Osztrák-magyar államvasúti részvény	832.-
20 frankos arany (Napoleonkor)	95.0.-
Német birodalmi márka	58.65
London vista	119.60
Páris vista	47.57
20 márkás arany	11.72

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Uj fűszer-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagyváradon a **Fő-utczán a Dr. Grósz-féle házban** a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fűszer- és csemege-üzletet

nyitottam és minden e szakmába tartozó **friss árukkal leszállított áron szolgálók.**

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét **korai főzelékeimre**, a melyek nálam nagyválasztékban kaphatók.

Kérem a n. é. közönségnek elődöm iránt tanusított szives pártfogását részemre is fenn-tartani.

Nagyváradon, 1897. ápril 16-án.

Teljes tisztelettel

134-3-8 **BENKÓ KÁLMÁN** utóda,
Fő-utca, dr. Grósz-ház.

175. szám.

1897.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közzé teszi, hogy a bpesti IV. ker. kir. járásbíróság 1896. évi 39094. számú végzésével Aufrecht és Goldschmied felperes részére Dr. Guttman Ede alperes ellen 70 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt, 303 frtra becsült ingóságokra a nagyvárad városi kir. járásbíró-ság 2118-97. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperes lakásán Bémer tér leendő megtartására határidőtől **1897. évi április hó 26. napján délután 3 órája** tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt szobabutorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldöttől vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1897. évi április hó 4.

Batig Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

Ásványvíz kúrárt

használók figyelmébe!

A természetes ásványvizek csak az esetben felelnek meg nemes hivatásuknak, ha a szenvedő beteg azt a **természetadta eredetiségében** — **friss töltésben élvezheti.**

E tekintetben is — bárki nyugodtan s bizalommal fordulhat czégemhez, mint hogy **30 éven át a legnagyobb figyelemmel foglalkozom s ápolom ez en üzletágat**, annak következtében a fogyasztás igen élénk, s

mindig friss szállitmányok jönnek forgalomba.

A legnevezetesebb és keresettebb **ásványvizekből a kizárólagos fő-raktár nálam van.** Üzletemből vett — esetleg dugaszolás miatt előfordulható hibás vizek — kicseréltetnek.

Helybeli megrendelések **távbeszélő** útján is teljesíthetők és azonnal házhoz szállitva lesznek.

Teljes tisztelettel

JANKY ANTAL.

25 frt vételár 5% engedély

A legnagyobb ásványvíz telep Nagyváradon.

Csak május 31-ig tart.

Csak május 31-ig tart a hatóságilag engedélyezett végeladás.

Hol?

Hol?

STERN LAJOS

üzletében.

Aki minden vásárlásnál legalább 40 százalékot szándékszik megta-
karítani úgy saját érdekében áll szük-
ségletét nállam fedezni u. m.

férfi, női és gyermek cipőkben

kalapok, ingek

valamint mindennemű

férfi divat árukban rendkívül
leszállított árak mellett besze-
reztető.

107-5-20

A n. érdemű közönség b. figyelmét
a hatóságilag engedélyezett végeladásra
tisztelettel felhívja:Stern Lajos,
Nagyvárad, Bémer-tér.Ezen üzlet-helyiség július 1-től
kiadó

Csak május 31-ig tart.

Csak május 31-ig tart.

Ajánlja arany ezüst ékszerraktárát
arany-, ezüst-, nikel zseb- és különféle
fali, inga, ébresztő és valódi schweiczi óráit.
Vesz zálogházból kikerült arany és
ezüst tárgyakat, zálogjegyeket a leg-
magassabb árért.**Weisz Ignácz és fia utóda**órák és ékszerész
Nagyvárad, Zöldfa-utca 25.Nagyvárosok mintájára berendezett
órák és aranyműves műhelyemben
a legkomplikáltabb munkák a leg
gyorsabban legjobban és legolcsóbban
készítetnek.

93-9-10

Salon garnitúrák 55 forinttól feljebb

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy *Kossuth-utczán* (Biharmegyei
takarékpénztárral szemben) a mai modern kornak megfelelő

98-6-20

**BUTOR ÜZLETET
TÓTH és TONK**

cég alatt nyitottunk, hol mindennemű száraz anyagból készült

fa, kárpitos, vas, valamint konyha-butorokatraktáron tartunk. — Asztalos és kárpitos-műhelyünket melyet saját felügyeletünk alatt vezetünk,
ajánljuk a n. é. közönség becses figyelmébe. — Nagy raktárt tartunk mindenféle butorokból; továbbá
szállodai, vendéglői, kávéházi berendezéseket a legolcsóbb árban szállítunk és pontosan fogana-
tosítunk. — Javításokat és csomagolást elvállalunk a legolcsóbb árban.

Becsés megrendelését kérve, kérjük raktárunkat megtekinteni, s maradunk kiváló tisztelettel:

TÓTH JÓZSEF,
asztalos.

Két tanuló felvétetik.

TONK EMIL,
kárpitos.

Diványok legjobb kivitelben 15 forinttól feljebb

Lőszőr matracok 14 frttól feljebb

Afrik matracok 5 forinttól feljebb

Egyedüli raktár NOBLES & HOARE angol kocsilack-gyárnak.

BERKES BERTALAN kizárólagos festék és lack-kereskedése
Nagyvárad, Zöldfa-utca 33.ajánlja világos kenczéit (firnis.) legfinomabb gyorsan száradó saját készítményű olajfestéket, mindennemű
angol kocsilackjait, valamint copál, damár, vas- és bőrlackot, nemkülönben összes legjobb gyártmányu borostyán
szoba-lackot, enyvek, schellak és mindennemű ecsetek nagy választékban, pontos kiszolgálás és legolcsóbb árban.

Van szerencsém továbbá a t. vevőközönségnek becsés figyelmét felkérni

100 8-20

saját gyártmányu spiritus borostyán-lackjaimra,

a mely az eddigi összes gyártmányt gyors száradása, szép fénye és tartósága által fölülmulja, a melyet
kezeim közt levő, az ország minden részéből érkező rendelmények és bizonyítványokkal bizonyíthatok.

Vidéki rendelmények postán vagy vaspályán pontosan és hibátlanul teljesítetnek.

Egyedüli raktára zürichi parket-fénymáznak.

A legjobb tisztító-szerek.